

Fylkesmannen i Oslo og Akershus

ESVAL MILJØPARK NES KF
Miljøparkvegen 112 (JE)
2160 Vormsund

Oslo, 20. november 2018

Deres ref.:
Jonny Eriksen (daglig leder)

Vår ref.(bes oppgitt ved svar):
2018/20836
Saksbehandler:
Anne Stine Zakariassen (kontrollør)

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Esval Miljøpark - deponi Kontrollnummer: 2018.104.I.FMOA

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Jonny Eriksen (daglig leder)

Fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus:

Anne Stine Zakariassen (kontrollør)

Andre deltagere fra virksomheten:

Inge Moen (teknisk leder)

Anne Brith Thon (administrasjonsleder)

Birgit S. Kjensjord (miljøingeniør, vikar)

*Andre deltagere fra Fylkesmannen i Oslo
og Akershus:*

Siri Haug (saksbehandler)

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Esval Miljøpark – deponi, heretter omtalt som EMP den 30.10.2018 og 01.11.2018. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen i Oslo og Akershus avdekket 4 avvik og ga 2 anmerkning(er) under inspeksjonen.

Avvik:

1. EMP har mangelfulle tiltak for å redusere sigevannsmengden fra deponiene
2. Topptettingen på deponiet for ordinært avfall på Esval (Esval 2) har mangler
3. EMP sin overvåkning av sigevann, overflatevann og grunnvann er ikke tilstrekkelig
4. Internkontrollen ved EMP har mangler innen ytre miljø
5. EMP kan ikke dokumentere at kravene i forurensingsforskriften kapittel 18 «Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall» er oppfylt

Anmerkninger:

1. Fylkesmannen er usikker på om deponiets utforming er i henhold til tillatelse/regulering
2. Fylkesmannen er usikker på om avfallsrelaterte aktiviteter er plassert på deponiområdet i henhold til tillatelse/regulering

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

20. november 2018 Anne Stine Zakariassen (kontrollør)

---

dato

kontrollør

senioringeniør

Fylkesmannen i Oslo og Akershus

Kopi av rapporten sendes til:

- Nes i Akershus kommune

1. Informasjon om de kontrollerte virksomhetene

Ansvarlig enhet

Navn: ESVAL MILJØPARK NES KF	
Organisasjonsnr.: 997823540	Eies av: 997756215
Bransjenr. (NACE-kode): 38.320 - Sortering og bearbeiding av avfall for materialgjenvinning	

Kontrollert enhet 1

Navn: Esval avfallsanlegg – ordinært deponi	Anleggsnr.: 0236.0005.01
Kommune: Nes i Akershus	Fylke: Akershus
Anleggsaktivitet: Deponering	
Tillatelse gitt: 31.03.2016	Sist endret:

Kontrollert enhet 2

Navn: Esval miljøpark - inert deponi	Anleggsnr.: 0236.0005.04
Kommune: Nes i Akershus	Fylke: Akershus
Anleggsaktivitet: Deponering	
Tillatelse gitt: 31.03.2016	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Fylkesmannen har de siste årene fulgt opp det ordinære avfallsdeponiet (kategori 2) på Esval Miljøpark (EMP) i Nes med flere tilsyn. Dette fordi det har vært utfordringer med flere overløpsutslipp av sigevann til Vorma. EMP mente eksisterende renseanlegg hadde for liten kapasitet og at returpumping av sigevann påvirket deponiet negativt. I 2016 ga Fylkesmannen også EMP tillatelse til å drifte gitt tillatelse til å drifte et inert deponi i Holsravina på Esval (Esval 3).

Det ble i mai 2017 installert et nytt renseanlegg på Esval for å rense sigevannet fra både det ordinære og det inerte deponiet.

Dette flerdagstilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav for det ordinære og inerte deponiet fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Fylkesmannens risikobaserte industritilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Prosess og rensutstyr
- Utslipp til vann
- Gasshåndtering
- Mottakskontroll

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Esval Miljøpark plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må Esval Miljøpark innen 15. februar 2019 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber også om at virksomheten sender inn en kort redegjørelse for hvordan anmerkninger er vurdert, eventuelt hvordan det vil bli fulgt opp.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (fmoapostmottak@fylkesmannen.no) til Fylkesmannen i Oslo og Akershus v/Anne Stine Zakariassen (kontrollør).

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 1. november 2018. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Fylkesmannen i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Esval Miljøpark bli ilagt et gebyr på kr 116 500,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 3 for flerdagstilsyn. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen i Oslo og Akershus. Fylkesmannen vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Oslo og Akershus (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

EMP har mangelfulle tiltak for å redusere sigevannsmengden fra deponiene

Avvik fra:

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Esval Miljøpark Nes KF datert 31.3.2016 (Tillatelsen):
  - vilkår 2.6.1 (3.5.1) Tiltak for å redusere sigevannsmengden ordinært og inert deponi
  - vilkår 2.5 (3.4) Oppfylling og drift av ordinært og inert deponi
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel 9 vedlegg I

Kommentarer:

For å redusere sigevannsmengden skal EMP iht vilkår 2.6.1 og 3.5.1 i tillatelsen ha kontroll med innsig og inntrenging av grunn- og overflatevann og iverksette tiltak for å redusere vann-inntrengningen til deponiet. Effekten av tiltak for å redusere vanninntrengning til deponiet skal dokumenteres gjennom overvåkingsprogram og vannbalanseberegninger.

I henhold til vilkår 2.5 (Esval 2) skal avfallet deponeres trinnvis i celler slik at det areal som er i bruk til deponering blir så lite som mulig. Hver celle skal avsluttes og tildekkes før en ny celle påbegynnes. I vilkår 3.4 (Esval 3) er det spesifisert at deponiet skal fylles opp slik at unødig produksjon av sigevann unngås. Hensikten med topptetting over avfall er at den skal lede størsteparten av nedbørsvannet bort fra deponiets overflate, slik at dette vannet ikke forurennes eller genererer sigevann i deponiet. For oppbyggingen av topptettingen viser tillatelsen til TA-1951/2003 «Veileder til deponiforskriften».

Det kom fram under kontrollen at Esval mener de oppfyller tillatelsen når alt sigevann og forurenset overflatevann som blir produsert renses før utslipp på dypet i Vorma. Det er siden det nye renseanlegget ble installert i 2017 ikke vært overløp til resipienten.

Fylkesmannen presiserer at vi anser utslipp etter rensing fra Esval Miljøpark til Vorma å være utslipp av miljømessig betydning. For 2017 rapporterte dere at renseseffekten for flere stoffer er dårligere enn den var med gammelt anlegg, og at sigevannsmengden er økende med nye åpne deponiarealer.

Det er ikke ønskelig at vanntilførselen blir større enn høyst nødvendig av hensyn til faren for økt utvasking av forurensende stoffer i avfallet. Det er videre uheldig med stor fortykning av sigevannet før det renses. Og det er uheldig med høy vannstand i deponert

avfall når dere skal drifte et gassanlegg. Det ideelle er å få disse vannkildene (overflatevann og grunnvann) eliminert.

Under kontrollen kom det fram at EMP ikke har gjennomført nødvendige tiltak for å redusere mengden sigevann i deponiet til et minimum. Virksomheten kunne heller ikke fremvise en miljørisikovurdering med hensyn til hvordan deponeringen bør foregå for å minimere sigevannsproduksjonen fra deponiet. EMP framviste under kontrollen et oversiktskart over overvannssituasjonen for ulike områder på deponiet, men tiltakene som er identifisert er ikke kommet tidfestet inn i handlingsplanen. Dette gjelder 1) tiltak for å tildekke skråning mot nord, 2) tiltak for avskjæring av overflatevann fra arealer som heller mot Norsk Gjenvinning og RBA og infiltreres i deponiet, og 3) tiltak for å samle opp rent overflatevann ved gjenvinningsstasjonen. Det er satt i gang enkelte tiltak, men det er fortsatt områder hvor rent overflatevann og takvann kan ledes bort fra deponiet.

Flere områder på deponiet har ikke toppdekke og avrenningen går inn i deponiene og videre til sigevannsrenseanlegget. Det er laget en vannbalanse, men Fylkesmannen mener denne er mangelfull da den ikke inneholder kart over tilrenningsområdet til deponiene, for hhv. overvann og grunnvann. Dette er grunnlaget for vannmengden Q_{inn} i beregningene. For å begrense dannelsen av sigevann ser vi det som viktig at topptetting av deponiet er iht. kravene i tillatelsen punkt 2.8.2. Vi viser til avvik 2.

Avvik 2

Topptettingen på deponiet for ordinært avfall på Esval (Esval 2) har mangler

Avvik fra:

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Esval Miljøpark Nes KF datert 31.3.2016 (Tillatelsen):
  - vilkår 2.8.2 (3.7.2) Topptetting
  - vilkår 2.5 (3.4) Oppfylling og drift av ordinært og inert deponi
  - vilkår 2.8.1 Avslutning
  - vilkår 2.8.3. Endelig avslutning og etterdrift av deponi
  - Avfallsforskriften § 9-15 meldeplikt

Kommentarer

I vilkår 2.8.2 i tillatelsen står det blant annet at oppfyllingen av deponiet skal planlegges og gjennomføres slik at det, innenfor de høydebegrensninger som gjeldende reguleringsbestemmelser gir, blir plass for nødvendig topptetting når mottak av avfall avsluttes. «Topptetting» er her benyttet som en felles betegnelse for de lag med masser eller membraner som legges oppå avfallet etter at deponeringen har opphørt.

Utformingen av topptettingen skal sikre stabilitet, lede bort overvann og hindre erosjon samt ukontrollert vanninntrenging, hindre utslipp av deponigass og tilpasses etterbruken av arealene. Kravene til topptettingen på Esval 2 er angitt i tabell 2.8.1 i tillatelsen.

TA-1951/2003 Veileder til deponiforskriften (eller senere versjoner) gir føringer for oppbyggingen av topptettingen. Planlagt utforming av topptettingen skal angis i avslutnings- og etterdriftsplanen som skal godkjennes av Fylkesmannen.

For å minimere sigevannsproduksjonen er det også satt vilkår om at avfallet skal deponeres trinnvis i celler slik at det areal som er i bruk til deponering blir så lite som mulig. Hver celle skal avsluttes og tildekkes før en ny celle påbegynnes (2.5). Før en celle avsluttes, skal virksomheten i henhold til vilkår 2.8.2 ha vurdert hvor tett topptettingen skal være. Dersom det senere skal etableres en ny celle oppå denne cellen, skal denne kun midlertidig tildekkes med egnede masser eller kunstig membran.

Det er større arealer på deponiområdet til Esva 2 hvor det i dag ikke deponeres avfall, og hvor det foregår annen aktivitet. Under kontrollen kom det fram at det ikke er etablert et toppdekke i henhold til tillatelsen. I området ved gjenbruksstasjonen er det for eksempel ikke planlagt ytterligere deponering, men EMP kunne ikke vise til vurderinger eller dokumentere hvordan avfallet er tildekket. Øverste del av det ordinære deponiet (på oversiden av Miljøparkveien) sees på som avsluttet. EMP kunne ikke dokumentere hva som ligger som overdekking over avfallet, men har etterfylt masser på området.

Fylkesmannen ønsker at EMP sender inn en oppdatert avslutning- og etterdriftsplan. Planen bør inneholde en beskrivelse av eksisterende toppdekkets utforming på alle delområder av deponiet. I tillegg bør det gjøres en vurdering av eksisterende og planlagt toppdekke opp mot krav i tillatelsen og gjeldene regulering.

Når det gjelder det inerte deponiet (Esva 3) ønsker Fylkesmannen å kommentere at det også for dette deponiet er store åpne driftsarealer. EMP viser under kontrollen til driftsplanen og at det på grunn av behov for intern vei ikke kan avslutte celle 1.

Vi viser også til avfallsforskriften § 9-15 som sier at ved avslutning av et deponi, eller en avgrenset del av dette, inntreer meldeplikt mv. i samsvar med forurensningsloven § 20.

Avvik 3

EMP sin overvåkning av sigevann, overflatevann og grunnvann er ikke tilstrekkelig

Avvik fra:

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Esva Miljøpark Nes KF datert 31.3.2016 (Tillatelsen):
  - vilkår 2.7.2 og 3.6.2 Overvåking av sigevann, sigevannssediment, overflatevann og grunnvann
  - vilkår 2.6.2 Oppsamling og behandling av sigevann
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel 9 vedlegg III

Kommentarer:

I henhold til tillatelsen er det EMPs ansvar å påse at overvåkningsprogrammet er tilstrekkelig til å avdekke eventuelle uakseptable utslipp fra deponiet til omgivelsene.

EMP skal jf. tillatelsen ha et overvåkingsprogram for sigevann, overflatevann og grunnvann i henhold til avfallsforskriften kapittel 9 vedlegg III og Miljødirektoratets veileder TA 2077/2005. Overvåkingen skal kunne avdekke eventuelle sigevannslekkasjer eller endringer i deponiets vanntilførsel. For sigevann og overflatevann skal det tas

blandprøver som er representative for den gjennomsnittlige sammensetningen i perioden siden forrige prøvetaking. Det er viktig at prøvene som tas er representative.

På grunn av at store deler av deponiarealet ikke er overdekket vil sigevannet bestå av mye overvann som har vasket gjennom deponiene. Det foregår også aktiviteter på deponiområdet (kompostering, askelagring mm) hvor avrenningsvann dreneres direkte ned i tidligere deponert avfall i deponiet. «Sigevannet» på Esval vil derfor være en blanding av sigevann og forurenset overvann. Det er viktig at dette er risikovurdert med hensyn til valg av overvåkningsparametre.

Det kom frem under kontrollen at det som rapporteres som urensset sigevann for Esval 2 er prøver som tas ut ved innløpet til renseanlegget. Dette vannet er en blanding av sigevann fra Esval 2 og Esval 3, i tillegg til at det fortynnet med mye overvann. Fylkesmannen vurderer prøvepunktet som lite representativt for sigevann fra Esval 2 (ordinært). For å si noe om renseeffekt bør prøvepunktet for sigevann før renseanlegget etter samtløp av sigevann for de to deponiene opprettholdes.

EMP oppgav ved årsrapport for 2017 at dere ikke har fått vurdert renseeffekt for det enkelte deponi Esval 2 og Esval 3 enkeltvis siden sigevannet blandes før rensing. Fylkesmannen viser til tillatelsens punkt 2.6.2 hvor det står at renseanlegg skal driftes optimalt og at renseeffekt og kapasitet skal dokumenteres. Fylkesmannen venter at dere tar prøver av sigevannet før renseanlegget etter samtløp fra de to deponiene for å kunne si noe om renseeffekt. Dette kan typisk gjøres som rimelige analyser på indikatorparametere.

Vi forventer at parameterutvalget det analyseres på tilpasses endret renseeffekt. Vi ser også at nytt renseanlegg har gitt en varierende og økt belastning av partikkelbunden forurensning i utslippet til Vorma og har derfor i vår tilbakemelding på årsrapporten for 2017 bedt om at dere etablerer en intern grenseverdi for hvilken mengde partikulært materiale (SS) som kan aksepteres i utslippet. Grenseverdien skal være begrunnet med en miljørisikovurdering.

Vi minner om at de stoffene vi finner i sigevann fra avfallsdeponier er de stoffene som har en viss løselighet i vann og de stoffer som transporteres ut som partikler med vannet. Innholdet av partikler, gjødselstoffer og tungmetaller kan i høye konsentrasjoner, før utslippet spres og fortynnes, representere en stor lokal påvirkning ved utslippspunktet. EMP har i 2017 flyttet utslippspunktet fra en bakevje nære land og ut til hovedvannåra i Vorma. Dette er ventet å gi en bedre innblanding og fortynning. For bioakkumulerende og tungt løselige forbindelser, vil de årlige utslipp fortsatt være avgjørende for påvirkningen på resipienten. Det er derfor viktig at EMP vurderer årlig utslipp av forureningskomponenter.

Det finnes ikke dokumentasjon om grunnvannsbrønner nedstrøms er riktig plassert for å fange opp eventuelle sigevannsslekkasje fra deponiet. I rapporteringen for 2017 ble det kun rapportert fra en grunnvannsbrønn nedstrøms. Under kontrollen kom det fram at det som var rapportert var en blandprøve av de to brønnene. Fylkesmannen viser til at avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg III stiller krav om at «overvåkning av grunnvann må rettes mot grunnvann som kan bli påvirket av deponiet, med minst ett målepunkt i grunnvannets innstrømningsområde og to i utstrømningsområdet».

EMP gjør resipientundersøkelser i Vorma for å verifisere at overvåkingen er tilstrekkelig og at deponiet ikke fører til uforsvarlig forurensning. Dere har flyttet utslippspunktet for rensset sigevann i 2017, og beholder samtidig det gamle utslippspunktet som en reserveløsning som dere vedlikeholds-drifter noen dager per år. Dette er forhold som må tas med i vurderingene dere gjør når dere gjør undersøkelser i resipienten.

Ved befaringen ble det observert at det er mangelfull merking av prøvepunkter i terrenget, noe som også ble påpekt i kontrollen i 2015. Nytt punkt (dyputslipp i Vorma) må oppdateres i kart og UTM- koordinater skal sendes oss jf. tillatelsens vilkår 6. Vi minner om at det er viktig med entydig nummerering av prøvepunkter når dere bytter lokalisering av disse.

Avvik 4

Internkontrollen ved EMP har mangler innen ytre miljø

Avvik fra:

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Esval Miljøpark Nes KF datert 31.3.2016:
  - vilkår 1.5 - Internkontroll
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
  - § 5 pkt 6, 7 og 8

Kommentarer:

I henhold til vilkår 1.5 i tillatelsen skal internkontrollen blant annet sikre og dokumentere at kravene i tillatelse overholdes. Internkontrollen skal også omfatte oppdaterte tegninger/kart og beskrivelse av infrastruktur/utstyr som kan ha forretningsmessig betydning.

Esval Miljøpark har i etterkant av Fylkesmannen sine kontroller (2012, 2014, 2015 og 2016) laget handlingsplaner for å rette avvik som ble gitt. Det har vært uklart hvordan disse er implementert i internkontrollen. Under kontrollen kom det fram at EMP tidligere har hatt enkeltstående handlingsplaner, men at de nå har samlet disse i et eget dokument.

Det ble etter tilsynet i 2015 laget en egen perm for hvor oppdatert kartverk skulle oppbevares. Det kom fram under tilsynet at det blant annet kartet for ikke alle kartene i permene var siste versjon. Det er viktig at EMP har enkle rutiner for å holde innholdet i HMS-systemet sitt oppdatert (årshjul e.l.).

Fylkesmannen ser det også som viktig at man i risikovurderingen tar inn deponi-aktiviteten som en egen aktivitet med potensiell risiko for utslipp til ytre miljø. Og vurderer hva som kan gå galt mht til deponiet - og finner tiltak for å redusere risiko for påvirkning av ytre miljø til et akseptabelt nivå. I risikovurderingen 4.12.2017 inngår ikke «drift av deponi» som aktivitet.

Det er viktig at miljørisikovurderingen omfatter gode kart som viser anleggets beliggenhet samt navngir nærliggende resipienter. Kart over infrastruktur gass og sigevann kan forbedres. Det bør gå fram av kartene hvilke ledninger/brønner som ikke er i drift.

Punkter som bør inngå i oppfølging av avviket:

- Samsvarsvurdering mot kravene til Esva 2 og Esva 3 i *Tillatelsen*
- Oppdatert rutiner (deriblant utarbeidelse av miljørisikovurderinger; oppfølging av handlingsplaner; drift av deponi; gravearbeider på deponiområdet
- Årshjul for internkontroll
- Oppdaterte kart

Avvik 5

Esva Miljøpark kan ikke dokumentere at kravene i forurensningsforskriften kapittel 18 «*Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall*» er oppfylt

Avvik fra:

- Forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 18: Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall § 18-8
- Internkontrollforskriften § 5 pkt 1 (ha oversikt over de krav som er av særlig viktighet for bedriften)

Kommentarer:

Kapittel 18 i forurensningsforskriften gjelder landbasert lagring og tilknyttede aktiviteter av farlige kjemikalier og farlig avfall, som kan medføre fare for forurensning. Kapitlet gjelder blant annet for tanker for farlige kjemikalier over 2 m³. Definisjonen av farlige kjemikalier går fram av § 18-3, men i praksis er alle stoffer og stoffblandinger som skal merkes med faremerker (piktogrammer) omfattet. Kapitlet gjelder også rørledninger og annet utstyr tilknyttet lagringstankene. Den ansvarlige for lagringen skal til enhver tid kunne dokumentere at kravene i dette kapitlet er oppfylt.

Esva Miljøpark har i tilknytning til det gamle sigevannsrensanlegget (osmose) en utvendig lagertank for saltsyre (35 %) på 30 m³. Det ble også under tilsynet i 2016 bemerket at tanken faller inn under forurensningsforskriften kap 18.

I tillegg til å stille krav og at miljørisikoen forbundet med lagringen av farlige i tanken skal analyseres og at det iverksettes forebyggende tiltak, stiller tankforskriften også krav om at den ansvarlige etablerer og vedlikeholder en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset miljørisikoen virksomheten til enhver tid representerer og skal utarbeides på bakgrunn av en miljørisikovurdering. Beredskapen skal utprøves/ testes minst en gang hvert år.

Virksomheten må oversende dokumentasjon på at tanklagringen av saltsyre er i tråd med kravene i tanklagringsforskriften.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Fylkesmannen er usikker på om deponiets utforming er i henhold til tillatelse/regulering

Kommentarer:

I henhold til tillatelsen vilkår 1.1 forutsetter Fylkesmannen at virksomheten til enhver tid sikrer at arealbruk og deponienes oppfyllingshøyder (inkl. topptetting) samsvarer med gjeldende reguleringsbestemmelser. For det ordinære deponiet er det også i vilkår 2.7.1 satt krav om at EMP årlig skal lage en oversikt over deponiets utvikling som viser det areal som avfallet opptar, avfallsvolumer, avfallssammensetning og deponiets gjenværende kapasitet. I tillegg skal det minimum hvert annet år det utarbeides et kart som viser deponiets 3-dimensjonale utforming. Deponering av avfall skal avsluttes når det er deponert avfall opp til et nivå/høyde som medfører at etablering av planlagt topptetting vil medføre at deponiet vil få høyde og struktur som er angitt i gjeldende reguleringsplan og avslutnings- og etterdriftsplanen.

Reguleringsplan for Esval 2 trådte i kraft 26. mars 1996. Det er regulert endelig kotehøyde (167moh), samt helningsvinkler på oppfyllingen.

Det kom også fram under kontrollen at stabilitet av innmålt terreng fra 2015 ikke var tilfredsstillende. EMP opplyste at de i 2016 fikk utarbeidet forslag til avslutningsplan av Hjellnes Consult AS, hvor endelig terreng er vurdert som tilfredsstillende i forhold til skåningsstabilitet. Ut fra denne oppgir EMP at det ved beregninger gjort 18. september 2017 gjenstår et fyllingsvolum (eksklusive dekkmasse) på 274.803 m³ i Esval 2. I følge egenrapporteringen til Fylkesmannen ble det i 2017 deponert ca 130.000 m³ i dette deponiet. Dette tilsier at det ved tilsvarende oppfylling framover er tilgjengelig volum snart utnyttet.

Fylkesmannen er etter befaringen usikker på om dagens helningsgrader på deponiet er i tråd med reguleringen, og hvorvidt forslaget til avslutning fra Hjellnes Consult AS er det. Fylkesmannen ønsker en vurdering fra EMP om deponiet slik det er utformet i dag samsvarer med kravene i tillatelsen og reguleringen.

Vi minner om at vesentlige endringer i oppfyllingsplan etter tillatelse er gitt, skal meldes til Fylkesmannen.

Anmerkning 2

Fylkesmannen er usikker på om avfallsrelaterte aktiviteter er plassert på deponiområdet i henhold til tillatelse/regulering

Aktiviteter på området:

Reguleringsplan for Esval 2 trådte i kraft 26. mars 1996. Det ble observert under befaringen at gjenvinningsstasjon og kompostering nå foregår på «spesialområde for kontrollert fylling». Fylkesmannen er usikker på aktivitetene er plassert på deponiområdet i henhold til tillatelse/regulering. Hvis virksomheten vil være i strid med endelige planer etter plan- og bygningsloven skal forurensningsmyndigheten bare gi

tillatelse etter forurensningsloven med samtykke fra planmyndigheten, jf. forurensningsloven § 11. Tillatelsens punkt 1.1 henviser til regulering. Fylkesmannen viser også til vedtak i klagesak om tillatelse til oppføring av produksjonslokale for rensing av jordforurensede jordmasser – Nes kommune – gnr. 93 bnr. 1, av 29.08.2018.

8. Andre forhold

Esval i Nes kommune ble etablert som avfallsdeponi i 1972, og det har vært kontinuerlig drift av avfallsdeponi etter dette. Esval 2 (ordinært deponi) fikk fornyet tillatelse etter EU regelverk i 2009. I 2016 ble det gitt tillatelse til drift av et nytt område til inert deponi (Esval 3). Under kontrollen kom det fra at området øst for Miljøparkveien (øvre del av ravinen «Esval») er delvis dekket over og bevokst med gress. Dette området er tidligere forsøkt som jordbruksareal, men det ga dårlige avlinger så det ble tilsådd med gress. Det er derfor viktig at EMP følger opp hele området etter kravene som er gitt til Esval 2.

Deponigass samles opp og leveres til Romerike biogassanlegg. Det er i 2018 gjort tiltak for å sørge for stabilt utsug. Det er også investert i ny fakkell.

De som drifter anlegg i Esval Miljøpark har laget en samordningsavtale iht. arbeidsmiljøloven § 2-2 og internkontrollforskriften § 6. EMP er hovedbedrift og de samarbeidene bedriftene er: Oslo kommune energigjenvinningsetaten, avd Romerike Biogassanlegg (RBA); Norske Gjenvinning Metall AS (askesorteringsanlegg).

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Esval Miljøpark Nes KF datert 31.3.2016 (Tillatelsen)

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold:

- Esval Miljøpark KF. Risikovurdering. Generell. Vedlegg 8 J. Revidert 2.5.2018.
- Esval Miljøpark KF. Risikovurdering. Ytre Miljø. Vedlegg 8 Æ. Revidert 4.12.2017.
- Volumberegning av gjenstående volum av 24.2.2017. Beregnet i forslag til avslutningsplan utarbeidet oktober 2016. Hjellnes Consult AS
- VSO Consulting: Geotekniske undersøkelser og stabilitetsberegninger, Esval Miljøpark Nes kommune. Kontrollrapport – prosjektering. Kontroll geoteknikk. Juli 2018.
- Reguleringsplan for Esval 2 av 26. mars 1996

10. Informasjon til virksomheten

Regelverk som det ble informert om:

- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Liste over prioriterte stoffer, prioritetslisten
- Veiviser til regelverk for virksomheter, www.regelhjelp.no
Forurensningsforskriften Kapittel 18. Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall

Brosjyrer/infoark utdelt:

- Regelhjelp.no
- Avviksbehandling: Det er bedre å lære av en feil enn å gjenta den
- Gebyr ved kontroll (M-297)
- Kontroll med risiko gir gevinst
- Veiledning til tankforskriften (M-536)